

Sygn. akt V Ca 2747/12

POSTANOWIENIE

Dnia 24 października 2012 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie V Wydział Cywilny-Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Marzanna Góral
Sędziowie:	SSO Bożena Miśkowiec SSR del. Agnieszka Sidor - Leszczyńska (spr.)

po rozpoznaniu w dniu 24 października 2012 r. w Warszawie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa (...) Sp. z o.o. w W.

przeciwko (...) Sp. z o.o. w W.

o zezwolenie na złożenie do depozytu sądowego

na skutek apelacji wnioskodawcy

od postanowienia Sądu Rejonowego (...) w W.

z dnia 6 marca 2012 r. sygn. akt I Ns 1003/11

postanawia:

oddalić apelację.

Sygn. akt V Ca 2747/12

UZASADNIENIE

Wnioskodawca - (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. - w dniu 9 grudnia 2012 wystąpił z wnioskiem o zezwolenie na złożenie do depozytu sądowego przedmiotu w postaci dokumentów uczestnika (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. przechowywanych przez niego w związku z zawartą umową o świadczenie usług księgowych z dnia 28 czerwca 2007 r., oraz przyznanie od uczestnika zwrotu kosztów postępowania.

Wnioskodawca w załączniku do wniosku wskazał przedmioty, które mają być złożone do depozytu, tj. komplet dokumentów księgowo-płacowych za rok 2006 umożliwiających rozpoczęcie działalności księgowo-płacowych w roku 2007, komplet dokumentów księgo-płacowych za rok 2007 w układzie miesięcznym, komplet dokumentów księgowo-płacowych za rok 2008, komplet dokumentów księgowo-płacowych za rok 2009 w układzie miesięcznym, dokumentację kadrowo-płacową z okresu 2006-2008, dokumentację kadrowo-płacową z okresu 2009 oraz 1/2010,

akta osobowe 32 osób, Dossier Permanent: umowę rachunku bankowego, akt notarialny założycielski, CIT-8 za rok 2006, 2007, 2008, 2009, oraz sprawozdania finansowe za rok 2006, 2007 i 2008.

W uzasadnieniu wniosku wnioskodawca wskazał, że na podstawie umowy zawartej z uczestnikiem jego poprzednik prawny prowadził księgi rachunkowe uczestnika w zakresie określonym przez ustawę o rachunkowości. Ponieważ umowa została wypowiedziana, to zaktualizował się obowiązek odebrania dokumentów przez uczestnika. Uczestnik zaś, mimo wezwania, nie odebrał przedmiotowych dokumentów.

Postanowieniem z dnia 6 marca 2012 roku Sąd Rejonowy (...) w W., (...)w sprawie o sygn.. akt I Ns 1003/11, oddalił wniosek.

Wydając powyższe rozstrzygnięcie, Sąd I instancji wskazał, iż zgodnie z treścią przepisów kodeksu cywilnego dłużnik jest upoważniony do złożenia przedmiotu świadczenia do depozytu sądowego jedynie w określonych prawem sytuacjach. Sytuacje takie zostały wskazane w art. 467 k.c., art. 463 k.c., art. 465 k.c. i 486 § 1 k.c.

Sąd Rejonowy podniósł, iż kwestię składania przedmiotu do depozytu sądowego od strony procesowej normują przepisy art. 692 i 693 k.p.c.

W art. 693 k.p.c. ustawodawca wskazał, że we wniosku o złożenie świadczenia do depozytu należy określić zobowiązanie, w którego wykonaniu składa się przedmiot, przytoczyć okoliczności uzasadniające złożenie, dokładnie oznaczyć przedmiot, który ma być złożony oraz wskazać osobę, której przedmiot ma być wydany i określić warunki pod którymi wydanie ma nastąpić.

Sąd I instancji stwierdził, że w niniejszej sprawie wnioskodawca nie wykazał jakoby wyczerpał wszystkie możliwe środki do wywiązania się ze zwrotu przechowywanych dokumentów, tj. np. podejmował kroki celem bezpośredniego doręczenia dokumentów wierzycielowi. Z uzasadnienia wniosku wynikało zaś, iż wnioskodawca jedynie wzywał uczestnika do odbioru dokumentów.

Nadto, Sąd Rejonowy podniósł, iż wnioskodawca nie dokonał indywidualizacji przedmiotów, które miałyby być złożone do depozytu. W ocenie Sądu I instancji oznaczenie dokumentów jako „komplet dokumentów księgowo-płacowych”, „akt notarialny założycielski” czy „akta osobowe 32 osób” stanowi określenie jedynie rodzaju dokumentów bez już ich szczegółowej identyfikacji z podaniem chociażby nazwy, dat, ilości stron, oznaczenia osób, których akta osobowe dotyczą, oznaczenie numeru aktu notarialnego i notariusza sporządzającego akt.

Mając zatem na uwadze powyższe, Sąd Rejonowy stwierdził, iż w świetle przytoczonych przepisów wniosek zgłoszony przez (...) Sp. z o.o. o zezwolenie na złożenie przedmiotu świadczenia do depozytu sądowego, nie zasługiwał na uwzględnienie.

Od powyższego postanowienia apelację wywiódł wnioskodawca (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością. Zaskarżając postanowienie w całości, orzeczeniu temu zarzucił:

- naruszenie przepisów prawa materialnego tj.:

1) art. 486 § 1 i 2 k.c. poprzez uznanie, że nie jest uzasadnione żądanie przez wnioskodawcę wydania zezwolenia na złożenie przedmiotu świadczenia do depozytu sądowego, mimo że z wniosku w sposób oczywisty wynika, iż wierzyciel pozostaje w zwłoce, bez jego współdziałania spełnienie świadczenia nie jest możliwe, co na podstawie 486 § 1 k.c. uprawnia dłużnika do złożenia przedmiotu świadczenia do depozytu,

2) art. 844 § 3 k.c. poprzez uznanie, że wnioskodawca powinien wyczerpać bliżej nieokreślone wszystkie możliwości wydania dokumentów, np. usiłować je osobiście doręczyć wierzycielowi, podczas kiedy zgodnie z obowiązującymi przepisami zwrot rzeczy powinien nastąpić w miejscu, gdzie miała być przechowywana i dłużnik nie ma faktycznej ani prawnej możliwości przymusowego doręczenia dokumentów wierzycielowi, przy tym wierzyciel nie odbiera żadnych kierowanych do niego przesłanek listownych,

- naruszenie przepisów prawa procesowego, tj. art. 130 § 1 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. poprzez wskazanie jako jednej z przyczyn rozstrzygnięcia braku formalnego z art. 693 pkt 3 k.p.c., podczas kiedy ewentualny brak formalny w takim zakresie powinien skutkować wezwaniem wnioskodawcy do uzupełnienia braku na podstawie art. 130 § 1 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. pod rygorem zwrotu wniosku i zgodnie z podstawowymi zasadami procedury brak formalny nie może spowodować oddalenia wniosku.

Wskazując na powyższe, wnioskodawca wniósł o zmianę zaskarżonego postanowienia i zezwolenie na złożenie do depozytu sądowego przedmiotu w postaci dokumentów, jako świadczenia z tytułu zobowiązania do zwrotu dokumentów Spółki (...) Sp. z o.o. przechowywanych przez wnioskodawcę w związku z zawartą umową z świadczenie usług księgowych z dnia 28 czerwca 2007 r. i przyjęcie tego przedmiotu do depozytu sądowego, oraz przyznanie od (...) Sp. z o.o. na rzecz (...) Sp. z o.o. zwrotu kosztów postępowania według norm przepisanych, oraz kosztów postępowania przed Sądem II instancji, ewentualnie o uchylenie postanowienia Sądu I instancji i przekazanie sprawy do ponownego rozpatrzenia wraz z pozostawieniem temu Sądowi rozstrzygnięcia o kosztach.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja jest niezasadna.

Przepis art. 693¹k.p.c. określa zakres kognicji sądu w postępowaniu w sprawie o złożenie przedmiotu świadczenia do depozytu sądowego.

Zgodnie z tym przepisem, sąd w postępowaniu o złożenie przedmiotu świadczenia nie bada prawdziwości twierdzeń zawartych we wniosku, ograniczając się wyłącznie do oceny, czy według przytoczonych okoliczności złożenie do depozytu jest prawnie uzasadnione. Sąd nie posiada więc uprawnienia do badania, czy złożenie do depozytu jest rzeczywiście uzasadnione pod względem materialnoprawnym, i nie może rozstrzygać żadnych sporów w tym przedmiocie.

W przedmiotowej sprawie wnioskodawca (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością wystąpiła o zezwolenie na złożenie do depozytu sądowego przedmiotu w postaci dokumentów, jako świadczenia z tytułu zobowiązania do zwrotu dokumentów spółki (...) Sp. z o.o. w W. przechowywanych przez wnioskodawcę w związku z zawartą umową o świadczenie usług księgowych, i przyjęcie tego przedmiotu do depozytu, uzasadniając to zwłoką wierzyciela w ich odbiorze. W tym zakresie wnioskodawca powoływał się na swą korespondencję z dnia 23 maja 2011 roku (k.32-38).

Z dokumentów załączonych do wniosku wynika, iż uczestnik postępowania – (...) Sp. z o.o. – w dniu 30 października 2009 roku skierowała do wnioskodawcy pismo, w którym dokonała wypowiedzenia umowy z dnia 28 czerwca 2007 roku dotyczącej prowadzenia ksiąg rachunkowych spółki (...) Sp. z o.o. w W. (k. 31 w zw. z k.19-30). W piśmie tym uczestnik postępowania podał adres do korespondencji jako „W., ul. (...)” (vide nagłówek pisma w lewym górnym rogu). Z dokumentów dołączonych do wniosku nie wynika, ażeby wnioskodawca kiedykolwiek po dacie 30 października 2009 roku, kierował jakkolwiek korespondencję do uczestnika właśnie na wskazany adres do korespondencji, w tym korespondencję wzywającą uczestnika do odbioru dokumentów księgowych dotyczących tej spółki.

Zdaniem Sądu Okręgowego, w tych okolicznościach sprawy nie można zatem uznać, ażeby wierzyciel był w zwłoce z odbiorem dokumentów, albowiem nie został skutecznie wezwany do ich odbioru. Kierowanie przez wnioskodawcę korespondencji do uczestnika na adres: W., ul. (...) lok. (...), przy wiedzy wnioskodawcy, iż adresem korespondencyjnym uczestnika jest adres: W., ul. (...), nie może być traktowane jako skuteczne wezwanie uczestnika do odbioru dokumentów, tym bardziej, że przesyłki kierowane na adres: W., ul. (...) lok.(...), wróciły nieodebrane. Nie doszło zatem do skutecznego wezwania uczestnika do odbioru dokumentów, stąd też brak jest podstaw prawnych do przyjęcia, że wierzyciel popadł w zwłokę do ich odbioru, która to z kolei uzasadniałaby wystąpienie przez wnioskodawcę z wnioskiem o złożenie przedmiotu świadczenia do depozytu sądowego. Ocena okoliczności

przytoczonych we wniosku, stosownie do treści art. 693⁽¹⁾k.p.c., prowadziła zatem do wniosku, iż złożenie do depozytu sądowego dokumentów nie było prawnie uzasadnione.

Tym samym należało stwierdzić, iż zarzut podniesiony w apelacji naruszenia przez Sąd Rejonowy art. 486 § 1 k.c. okazał się niezasadny.

Sąd Okręgowy nie podziela twierdzenia Sądu Rejonowego, iż wnioskodawca winien był podjąć kroki celem bezpośredniego doręczenia dokumentów uczestnikowi, i takie działanie uzasadniałoby złożenie przedmiotu do depozytu sądowego, a nie jest wystarczającym samo wezwanie wierzyciela do ich odbioru. Zdaniem Sądu Okręgowego, dla wykazania faktu, iż wierzyciel pozostaje w zwłoce z odbiorem świadczenia, wystarczającym jest załączenie dowodu pisemnego wezwania wierzyciela do odbioru świadczenia, ale pod warunkiem, iż wezwanie to zostało skierowane na prawidłowy adres wierzyciela. W sytuacji, gdy wierzyciel wskazał dłużnikowi, iż w korespondencji posługuje się innym adresem, niż adres siedziby spółki ujawniony w Krajowym Rejestrze Sądowym, to dla uznania skuteczności wymiany korespondencji pomiędzy stronami koniecznym jest wykazanie, iż korespondencja była adresowana na adres podany przez wierzyciela. W niniejszym postępowaniu wnioskodawca takiej okoliczności nie wykazał, zatem nie można uznać, iż wierzyciel został skutecznie wezwany do odbioru określonych dokumentów.

Podniesiony zarzut naruszenia przez Sąd Rejonowy art. 844 § 3 k.p.c. nie mógł prowadzić do zmiany zaskarżonego postanowienia. Mimo odmiennej - co do oceny okoliczności uzasadniających wniosek - argumentacji przedstawionej przez Sąd Rejonowy, Sąd Okręgowy stwierdził, iż zaskarżone postanowienie jest prawidłowe.

Odnosząc się do zarzutu naruszenia art. 130 § 1 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. stwierdzić należało, iż zarzut ten w części zasługiwał na uwzględnienie. Nie można przy tym pominąć okoliczności, iż wnioskodawca był reprezentowany w sprawie przez profesjonalnego pełnomocnika, któremu winna być znana treści art. 693 pkt. 3 k.p.c.

Przepis art. 130 § 1 k.p.c. nakłada na przewodniczącego obowiązek wezwania strony do uzupełnienia braków formalnych pisma, jeżeli nie można mu nadać prawidłowego biegu procesowego.

We wniosku z dnia 9 marca 2012 roku pełnomocnik wnioskodawcy wystąpił o zezwolenie na złożenie do depozytu sądowego przedmiotu w postaci dokumentów Spółki (...) Sp. z o.o. przechowywanych przez wnioskodawcę w związku z zawartą umową o świadczenie usług księgowych z dnia 28 czerwca 2007 r. Przedmiot depozytu został zatem określony, ale tylko w sposób ogólny.

Z kolei przepis art. 693 pkt. 3 k.p.c. nakłada na wnioskodawcę wymóg dokładnego oznaczenia przedmiotu, który ma być złożony do depozytu sądowego. Oznaczenie przedmiotu, który ma być złożony do depozytu, musi ten przedmiot dokładnie indywidualizować. Spełnienie tego wymagania jest niezbędne do prawidłowego określenia przedmiotu świadczenia w postanowieniu zezwalającym na jego złożenie do depozytu; taki element wniosku ma pozwolić na precyzyjne wskazanie w postanowieniu tegoż przedmiotu w sposób umożliwiający wykonanie orzeczenia - przyjęcia do depozytu sądowego, a następnie jego wydania.

Wnioskodawca wnosząc do Sądu wniosek o złożenie przedmiotów do depozytu sądowego nie określił w sposób jednoznaczny jakich przedmiotów wniosek dotyczy. Owszem wnioskodawca wskazał, iż chodzi tutaj o dokumenty, które były przedmiotem umowy zawartej między wnioskodawcą a uczestnikiem, jednak określenie to nie pozwala na konkretne zindywidualizowanie owych dokumentów. Oznaczenie dokumentów jako „komplet dokumentów księgowo-płacowych”, czy choćby „akta osobowe 32 osób”, stanowią określenie rodzajowe. Dokumenty określone w sposób ogólnikowy, tj. bez ich szczegółowej identyfikacji z podaniem chociażby nazw, dat, ilości stron, oznaczenia osób, których akta dotyczą, oznaczenie numeru aktu notarialnego i notariusza sporządzającego akt notarialny, nie można uznać za spełnienie wymagań określonych w art. 693 pkt 3 k.p.c. Stąd też, zdaniem Sądu Okręgowego, w niniejszej sprawie zachodziły podstawy do wezwania wnioskodawcy do sprecyzowania wniosku na podstawie art. 130 § 2 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c., a dopiero w sytuacji nie wykonania takiego wezwania, Sąd winien był rozważać zasadność wniosku w postaci, w jakiej został on pierwotnie zgłoszony.

Powyższe naruszenie art. 130 § 1 k.p.c. i art. 13 § 2 k.p.c. nie uzasadnia jednakże zmiany, bądź uchylenia, zaskarżonego postanowienia, albowiem, jak wskazano na wstępie, okoliczności przytoczone we wniosku nie dawały podstawy do jego uwzględnienia. Wnioskodawca nie wykazał bowiem, ażeby skutecznie wezwał uczestnika do odbioru dokumentów, a zatem ażeby wierzyciel popadł w zwłokę, na którą powoływał się wnioskodawca. To zaś determinowało oddalenie wniosku, bez konieczności wzywania wnioskodawcy do uzupełnienia jego braków formalnych.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Okręgowy, zgodnie z treścią art. 385 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c., orzekł jak w sentencji.